

A TENGERPART

Társadalmi, közgazdasági és tengerészeti napilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Riva Szápáry, Adria-palota.
Telefon 224. szám.

Előfizetési ár:
Égész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy óra . . . 2 kor.
Egyes szám ára 8 fillér.

HIRDETÉSEKET
kiadóhivatal mérsékelt áron számít.
Általános hirdetések 6 hasábos petit sorja 30 fillér.

LEGUJABB.

— Táviratok és telefon-hírek. —

A politikai helyzet.

Fejérváry a királynál.

Bécs, jan. 11. [A király ma délután fél egy órakor Fejérváry Géza báró miniszterelnököt különkihallgatáson fogadta, amely egész délutáni 2 óráig tartott. A kihallgatáson a miniszterelnök folytatta tegnap megkezdett előterjesztését a politikai helyzetről. Fejérváry Géza báró, aki ma több látogatást tett és fogadott, egyelőre Bécsben marad.

Budapest, jan. 11. Félhivatalos jelentés szerint Fejérváry Géza báró miniszterelnök ismételt kihallgatása teljesen megfelel a helyzet komolyságának és az elhatározások fontosságának, amelyek előtt az illetékes tényezők állanak. A mai kihallgatáson még mindig csupán a miniszterelnök jelentésképe volt soron és a király még nem volt abban a helyzetben, hogy döntsön. Ennek következtében a miniszterelnök még a holnapi napot is Bécsben tölti és újból kihallgatásra megy a királyhoz.

A kereskedelmi szerződések ügye.

Bécs, jan. 11. A *Neue Freie Presse* jelentése szerint Fejérváry Géza báró

miniszterelnök a tegnap tartott közös miniszteri tanácskozáson kötelező ígéretet tett az új kereskedelmi szerződések ratifikálására, valamint arra, hogy az új vámtarifáját életbe lépteti, de nem rendelet útján, hanem kerülő uton, a vámhivatalokhoz intézendő utasítás formájában.

Andrássy és Pitreich tanácskozása.

Bécs, jan. 11. A *Neue Freie Presse* ma esti számában Andrássy Gyula gróf czáfolata daczára a következőket írja: Az a hír, hogy Andrássy Gyula gróf néhány nap előtt Bécsben volt és Pitreich közös hadügyminiszterrel tanácskozott, megerősítést nyer. Andrássy gróf január 8-án járt Bécsben és a hadügyminiszterrel folytatott tanácskozása után még aznap visszautazott Budapestre. Legbeavatottabb osztrák politikai körökben úgy tudják, hogy Andrássy és Pitreich tanácskozása a király tudtával és beleegyezésével történt, sőt a közös hadügyminiszter utasítást kapott legmagasabb helyről a konferenciára. Állítólag Fejérváry Géza báró miniszterelnök hozta tudomására a hadügyminiszternek az uralkodó e kívánságát.

Budapest, jan. 11. A tőzsdén ma az a hír volt elterjedve, hogy Andrássy Gyula gróftól holnapra kihallgatásra hívták meg a királyhoz. Hiteles értesülés szerint e hír nem felel meg a valóságnak.

herceg és nyomban hozzátette, hogy az előszoba jobban tetszik neki, mint a szalon. Ezért udvarolt a felesége barátjainak, bizalmasokának a komornával, a szabónővel, a mosónővel, — sőt még lejjebb is ment az igényeivel. Ez a hercegi sarjadék, akinek az ősei késő századokig nyultak vissza, azt hitte, hogy közönséges galádsága, hűtlensége miatt a felesége nem haragudhat meg rajta. A férfi szeszélyeit — mondotta ez a paraszti herceg, — túrni kell, jönnek és elmúlnak. Anna hercegnőt az asszonyok között a legszerencsétlenebbnek, de a legtisztéletreméltóbbnak találták; sohasem tudott valamiről, nem hallgatott a közvetítőkre, a hirhozókra, sohasem ellenkezett a férjével, nem csinált neki nagy jeleneteket, mindig mosolygott. Közéleben, körülötte titkos szerelem virágozott ki, számító nyilatkozatokat tettek a jelenlétében és ő semmit sem vett észre. A herceg azonban mindent megfigyelt, minden este összeszidta a feleséget, egyre kérdezte, vajjon ez és ez a szeretője-e és megengedi-e, hogy az illetőt felpofozza? Tudta róla, hogy szent; de kedvelte az ilyen lealacsonyító gondolatot. Büszke asszony volt. Hibázni — minden asszony hibázik és ezt asszonyi gyöngeségnek nevezik. Ő szemtelenségnek tartotta. Leke fellázadt az ilyen gondolatokra. És ezért gyűlölt minden férfit, akikkel érintkezett, akik udvaroltak neki. Csak büszkeségből tűrte erkölcselen férjének kicsapongásait, büszkeségből nem ment haza a szülői házába, büszkeségből mosolygott, megvetette a szerelmet, — büszkeségből élt tovább.

Budapest, jan. 11. A *Politikai Értesítő* illetékes meghatalmazás alapján a következő kommunikét közli: Andrássy Gyula grófról *Az Ujság* és a *Népszava* azt írja ma, hogy a napokban Bécsben járt és a közös hadügyminiszterrel tárgyalt. E hirre vonatkozólag felvilágosításért fordultunk magához Andrássy Gyula grófhhoz, ki arról, hogy bármikor is hová utazik és kivel beszél, nem szándékozik sem most, sem a jövőben beszámolni mert arra nézve, hogy hol és kivel társalog, sem a kontrollnak, sem a politikai spionáznak jogát nem ismeri el. Amit azonban a róla terjesztett hirben hallgatással nem mellőzhet, mert ez már csakugyan az ország elébe való, az arra vonatkozik, hogy Andrássy Gyula gróf akár a koalíció megbízásából, akár pedig a maga kezdeményezéséből egy oly megoldás létrehozatala érdekében volna kész tárgyalni bárkivel is, amely az idézett lapok szerint a korona kívánságainak értelmében a nemzet kívánságait elodázná. Erre vonatkozólag határozottan kijelenti, hogy ebből egy szó sem igaz.

A vezérlőbizottság értekezlete.

Budapest, jan. 11. A szövetkezett ellenzék vezérlőbizottsága holnap, pénteken délután öt órakor Kossuth Ferencz elnöke alatt a függetlenségi pártkör helyiségében értekezletet tart.

„A TENGERPART” TÁRCZÁJA.

Az első óra.

Írta: *Serao Matild.*

Valóban, ha láttam azt a gyönyörű asszonyt, amint elhaladt mellettem, — ő, milyen fehér volt az arca, a szeme zöldesen ragyogott, az ajka tűzpirosan égett, mint a ringnát, a teste hajlékony volt és hullámosan ringott, mint a kigyó, ha a bűvész pálczájának intésére tánczol, — ő, ha így tovasurran mellettem, ilyenkor megkérdeztem magamtól: va ijön kit szeret és milyen pusztító örvény lehet a szerelme?

Ha láttam, amint a boldogok, a szerelmek között halad, hidegen, közönyösen, tántoríthatatlanul — a szerelmet megtagadva, égre emelt pillantással, vidámságot színelve, a valóságban pedig szenvedve, mintha az imádság csak kétségbeejténé, ekkor megkérdeztem magamtól: minő végzet az, amely így megkeményítette ennek az asszonynak a szívét?

Bár a házassága szerencsétlen volt, mégis hosszú ideig észrevétlenül erényes maradt. Fialtal, műveletlen hercegrezhez adták feleségül, aki a legnagyobb nyugalommal költötte el a vagyonát és a szokása szerint harmadrangu színésznők, kisebb színházak tánczosnői és egyéb primadonna-sorsra vágyó leányok után szaladgált. Már ilyen a természete — a szerelemben nagy demokrata — mondogatta a

Egyik napon az asszonyt megszerette valaki, őszintén, mélységesen, titkosan, mint minden asszonyt egyszer életében. A férfi nem beszélt, nem irt hozzá, nem követte. Kerülte, komoly volt, mérsékelt, hideg, de szerette titkolt érzelmeinek teljes erejével. Hogyan értette meg ő, aki a szerelmet megvetette? Ki mondotta el a nőnek ezeket a titkolt érzelmeiket és hogyan tudott hinni bennük? Rejtély.

Kettőjük között erős, büszke küzdelem fejlődött ki. Nem követelt semmit, hallgatagon, csendesesen türt és elfojtotta érzelmeit. Vajjon sejti-e, hogy szeretik? Talán; de a férfi nem mutatta. A nő mindent megértett, tágranyit szemmel nézte a férfit és remegett a bekövetkezendők miatt. Érezték, hogy ők ketten egymáshoz valók, de nem közeledtek egymáshoz. Vártak.

— Eljön a nap! Eljön a nap! — susogta a hercegnő ijedten.

— Közeledik az óra! — felelte a férfi, a vágytól remegve. Anna szerette a férfit, de nem boszúból; nem háritotta másra a hibát, — de engedett a szerelem szavának, mert a szerelmet az élet legszebb részének tartotta.

Ha a hercegnő szigorú, hideg, kegyetlen lett volna Lucianohoz, nem fájt volna neki; szerette; érezte, hogy szeretik, hogy szeretni kell őt.

Egyik keddi estén bálban volt. Amikor messziről fölismerték egymást, érezték, hogy közeledik az óra. A férfi melléje lépett, a szemébe nézett. A nő nem sütötte le a szemét és nyugodtan mondogta:

Justh Gyula Budapesten.

Budapest, jan. 11. *Justh Gyula*, a képviselőház elnöke, Budapestre érkezvén, ma délelőtt a képviselőházba ment, ahol jelentést tétetett magának a távolléte alatt beérkezett ügyekről. *Hédervári Lehel* és *Pozsgay Miklós* országgyűlési képviselők ma jelentették be az elnöknel képviselői mentelmi joguk megsértését.

Vargha Lajost letartóztatták.

Debreczen, jan. 11. Ma történt meg a folyamatban levő vizsgálat legszenzációsabb eseménye: *Vargha Lajost letartóztatták*. *Vargha Lajos* dr. ügyvéd a *Debreczen* című napilap főszerkesztője, a városi jóléti bizottság jegyzője és az alkotmányvédő bizottság tagja. Tegnap délután érkezett haza Nagyváradról és megérkezése után nyomban kézbesítették neki az idézést. Kihallgatása ma délelőtt kezdődött és csak délután ért véget. A kihallgatást maga *Tóth János* ideiglenes rendőrfőkapitány vezette. *Vargha* kijelentette, hogy a főispán megveretéséről semmit sem tud, de beismerte, hogy ő szerkesztette azt a plakátot, amely a főispán fogadására hívta föl Debreczen népet. Tiltakozik az ellen, hogy e miatt eljárást indistanak ellene. Beismerte azt is, hogy ő bérelte fel a halottaskocsit, amelyen a főispánt bevitték a városba. A tüntetésben nem vett részt és a főispánt se szóval, se tettel nem inzultálta. A rendőrfőkapitány *Vargha Lajost* a kihallgatás végén letartóztatta és azonnal átkísértette az ügyészséghez. *Vargha* letartóztatása városzerte nagy feltűnést kelt.

Debreczen, jan. 11. A letartóztatott *Vargha Lajos* dr. *Bakonyi Samu* országgyűlési képviselőt nevezte meg védőjéül.

— Vasárnap nálam. Két óraker.
Köszöntek. Ez volt minden.

Négy nap telt el vasárnapig, négy hosszú, örökkévaló, lazas, örületes nap, — amelyeken *Anna* hercegnő mélyen sajnálta, hogy találkat adott. Amikor a herceg Nizzába utazott, arra akarta kérni, hogy mondjon le az utazásról és mentse meg őt. De undorodott tőle. Ugy járt-kelt a házban, mint a lázbeteg, nem tudott sem kaczagni, sem sirni.

Két óraker összeresztet. Ó az? Szerelem, szerelem, szerelem! — Kettőtől háromig, hétig, éjfélig — várt reá; nem jött. Nem jött el soha. Fejét kezébe temette, hogy gondolkodjék. Képtelen volt. Csak két sort írt:

„Az ilyen találkozót csak a halál akadályozhatja meg.”

Igy történt. Meghalt. Egy óraker. A hálószobájában, amikor épp a keztyűjét húzta fel. A négy nap felizgatta. Kis szivbaj — az egyik ér megrepedhetett — néhány vécséppet találtak a szőnyegen, ahol feküdt. Ezt az újságokban olvasta a hercegnő.

Most nem szeret senkit; nem tud szeretni. El, de szívébe rejtve ezt a tragédiát. Imádkozik, elkábulva a haláltól, amelyet isten büntetésének tekint.

Még szomorubb, szerencsétlenebb most; — szereti a haottat és forró vágyódásban él a szereléért. Az első találkán ígért csókért, — ama boldogságért, amelyet a halott elrabolt tőle.

Debreczen, jan. 11. Ma délután szabadon bocsátották a tegnap letartóztatott *Kapros László* üvegkereskedőt és késő este letartóztatták *Varga Gábor* czipészt, aki *Kovács Gusztáv* főispánt tetteg bántalmazta.

A nógrádi installáció.

Balassagyarmat, jan. 11. Az elemi és polgári iskolákban, valamint a főgimnáziumban beszüntették az előadásokat, mert a tantermekben a főispáni installációra kivezényelt csendőrséget és katonaságot szállásolták el.

Öngyilkos orvos.

Békéscsaba, jan. 11. *Kasza Károly* dr., gyulai kórházi orvos, Budapestre utaztában a vonaton ismeretlen okból két üvegecske morfiumot ivott. Haldokolva szállították be a békéscsabai kórházba.

A fiumei hajógyár építése.

— Saját tudósítónktól. —

Régóta szóbeszéd tárgya Fiumében az új hajógyár építése, melynek körülményeiről ismeretek a viták. Nagy hírlapi csaták is folytak arról, hogy a pályázók közül melyik gyár kapja meg a hadihajók építését, melyek a kvóta alapján a magyar ipart megilletik. Mint ismeretes, a budapesti *Danubius* részvénytársaság kapta meg, mely elhatározta, hogy a lehető legrövidebb idő alatt Fiumében létesít megfelelő hajógyárat. Az építkezés — eddig a munka a tereprendezést ölelte fel — a napokban kezdődik meg teljes erővel. Alkalmunk volt az építkezést vezető helybeli *Celligoi*-féle mérnöki irodával s a helyszínen működő *Jablonszky* mérnökkel beszélni s a gyár építéséről az alábbiakban számolunk be:

A *Danubius* az államtól hosszú időre bérbe kapta a Pioppi és Cantrida között fekvő területet s a tengerpart kizárólagos használatának jogát, hol eddig az állami dokk volt. A felállítandó épületek tervezetét részint a gyár mérnöki irodája, részint a *Celligoi*-féle mérnöki iroda készítette, mely az egész építkezést vezeti. Négy hete folyik a terep előkészítése, felmérése és szabályozása. A holnapi napon már harmincz munkás kezd meg az épületek alapvető munkálatait.

Nagyméretű pavilonokból fog a gyártelep állani. A középpontja persze a *gépműhely*, egy 90 méter hosszú és husz méter széles hatalmas épület, hol a gépmunkások százai dolgoznak már nemsokára. E mellé sorakozik a *kazán-műhely*, 70 méter hosszal, 20 méter szélességgel. Ugyanekkor az *asztalos-munkások* műhelye, 70—20 méter nagyságban. A *villamos-telep* egészíti a pavilonok sorát 45—20 méter terjedelmű épületével. A telepen emelkedik még az igazgatósági iroda, mely szintén elég jókora: 46—20 méter. A villamos-telep és a kazán-műhely földszintes épület, míg a többiek egyemeletesek.

Az asztalosműhely és felszerelése a napokban érkezik Budapestről a Neuschloss-czég gyárából készen s itt már csak össze kell állítani.

Az igazgatósági iroda, a villamos-telep és az

asztalos műhely három hónap alatt készen lesz s az ötödik hónapban már az egész gyárat átadják rendeltetésének.

A hajógyár ezeken felül fog munkást foglalkoztatni s ha hozzáveszszük a nagyszámu tisztviselői kart, a Pioppi vidéke hatalmas lendületet fog venni. Az uttest rendezése különben, a gyár elkészülte után, nagyot lendít a környéken s a kémiai gyár mellett elvonuló kacs-karingós és örökké sáros ut, feltöltéssel s egy átvágással, egyenes vonalban fog vezetni Cantirida felé. Természetesen az ódon, piszkos kis házak helyett új épületek emelkednek majd itt. A hajógyár, épületei elkészülte után, új dokkot épít s a területéhez tartozó földnyelvet, melyet most a telekről a tenger bemélyedése választ el, a tengerrész feltöltése után a telephez csatolják.

Eltékelve minden vonatkozástól, hogy ki csinálja a gyárat s ki kapta a hadihajók építését, általában egész Fiumera, de különösen a Pioppi felé eső részére nagy fontossággal bír egy ekkora méretű gyártelep létesítése, mely ugyszólván egyedüli Magyarországon.

KÜLÖNFÉLE.

— **A király válasza a vasutasok üdvözlétére.** A Magyar Allamvasutak igazgatóságától *Batthyány* Tivadar gróf, mint a vasuti alkalmazottak országos szövetségének elnöke, a következő leiratot kapta:

Méltóságos gróf *Batthyány* Tivadar urnak, mint a magyar szent korona országai vasuti alkalmazottainak országos szövetsége elnökének Budapest.

Van szerencsém értesíteni Méltóságodat, hogy az ő felsége személye körüli magyar kir. miniszter ur ő nagyméltóságának 1905. évi november hó 26 án 2485. szám alatt a kereskedelemügyi miniszter ur ő nagyméltóságához intézett atirata szerint ő cs. és apostoli kir. felsége a magyar szent korona országai vasuti alkalmazottai országos szövetségének megalakulása alkalmából táviratilag kifejezett hódolatát köszönettel legkegyelmesebben tudomásul venni méltóztatott.

Budapest, 1906 január 7.

Ludvig s. k. elnök.

— **Farsangi vigalmi bizottság.** A fiumei fiatalság most azon fáradozik, hogy a fiumei farsangi multságokat lehetőleg egy bizottság szervezze és intezze. Már meg is állapították a programtervezetet és ma este a filharmoniai társaság termében *Dall'Asta* dr. elnöklésével ülést tartottak a megalakulás dolgában. Az ülésen felolvasták a programtervezetet, majd egy végrehajtó és védőbizottság megválasztása következett volna. A nezeteltérések és viták azonban annyira elnyújtották az ülést, hogy *Dall'Asta* dr. kénytelen volt a tanácskozás folytatását holnapra halasztani. Itt említjük meg, hogy a megalakítandó végrehajtó bizottság nagy farsangi multságokat, nyilvános hangversenyeket, virágkocsi-korzókat és számos más multságot tervez és az a törekvése, hogy ne csak a fiumei közönségnek szerezzen szórakozást, hanem felkeltsse az ország minden részének érdeklődését a fiumei farsang iránt, hogy ezáltal az idegenforgalmat a Rivierától Fiuméba terelje.

— **Az Etna kitörése.** Rómából táviratozzák, hogy az Etna erősen működik s óriási mennyiségű tüzes hamut vet ki, melyet a szél egész Katániáig elhord.

Épületlebontás miatt végeladás minden áron Schambik Edénél Corso 13.

— **Elismerés a postának.** Köztudomású és általánosan elismert dolog, hogy a posta és táviró az ország legtekélyesebb intézményeinek egyike. Kifogástalan és pontos működését természetesen elsősorban derék alkalmazottjainak köszönhetjük, akik mintaszerű munkájukkal még torlódás esetén is késedelem nélkül bonyolítják le az óriási forgalmat. Elismeri ezt maga *Vörös László* kereskedelemügyi miniszter is, aki a Posta és Táviró-Rendelekek Tárának ez évi legelső számában a következő elismerő leiratot teszi közzé:

A magyar kir. posta, táviró és távbeszélő személyzetéhez.
1161/1906.

A posta, táviró és távbeszélő forgalma az elmúlt évben a kedvezőtlen viszonyok dacára ismét nagy mértékben emelkedett.

A postaintézet személyzete a megnövekedett forgalmat az említett viszonyok miatt elmaradt létszámemeléssel nélkül is minden igyekezetével kifogástalanul és pontosan lebonyolította.

Indítva érzem magamat, hogy a személyzetnek mintaszerű és fegyelmezett magatartásáért s odaadó munkásságáért ez uton köszönetemet és elismerésem kifejezzem.

Budapest, 1906. január hó 3-án.

Vörös László s. k.

— **A Pannónia indulása.** A kivándorlókat szállító *Pannónia* Cunard-gőzös holnap délután indul el New-Yorkra. Ma délután 400 utast szállásoltak be a hajón és holnap reggel 8 órakor folytatják a beszállásolást. Előreláthatólag a *Pannónia* körülbelül ezerkétszáz kivándorlót fog Amerikába vinni. — A rendőrség ma három hamis utlevélnek akadt a nyomára. *Szász János* 16 éves és *Vargaj István* 23 éves vámosgáljai, továbbá *Einholtz Jakab* 25 éves nagyszokondai lakosok más névre szóló utlevéllel akartak a *Pannónia* gőzösn Amerikába hajózni. A rendőrség két-két napi elzárásra és 20—20 korona pénzbüntetésre ítélte őket.

— **Rosenberg Félixné temetése.** Nagy és előkelő közönség részvételével temették el ma délután *Rosenberg* Félixné, a Fiumei Hitelbank igazgatójának nejét. Délután fél 3 órakor a Via Alessandrina 2. száma alatt lévő halottasházban gyülekezett Fiume előkelősége, hogy a jótékonyágáért és nemeslelkéért köztiszteltetben állott urnőnek megadja a végtisztességet. Ott volt *Vio Ferencz* dr. polgármester, Budapestről számos notabilitás, köztük csetei *Herczog* Lipót báró és *Szirmay* Oszkar, a kőolajfinomító-gyár részvénytársaság vezérigazgatója, *Ehrlich* Emil bankigazgató, a boldogult sógora és Fiume kereskedelmi világnak és társadalmának színe-java. A gyászszertartás délután harmadfél órakor kezdődött. A halott fölött *Frank* dr. főrabbi mondott meghatározó bucsuztatót, majd megindult az impozáns halottasmenet a temető felé. Előli két kocsi ment, roskadási megrakva koszorúval, nyomában a halottaskocsi, majd a résztvevők sokasága. Hosszu kocsisor és nagy néptömeg kísérte ki a halottat egészen a temetőig. — A gyászoló férj, *Rosenberg* Félix, boldogult neje emlékére 300 koronát és *Ehrlich* Emil, a Fiumei Hitelbank volt igazgatója, a boldogult sógora 200 koronát küldött ma be *Vio* Ferencz dr. polgármesterhez, hogy osztassa ki a fiumei szegények közt vallaskülönség nélkül.

— **Népgyűlés a határrendőrség ellen.** Az autonomista párt ma plakátokon hívja fel a polgárságot, hogy vasárnap délelőtt 11 órakor minél nagyobb számban gyűljön össze a Fenice-zinkörben, ahol a Fiumében létesítendő állami határrendőrség ellen tiltakozó népgyűlést fognak tartani. A felhívás szerint a határrendőrség életbeléptetése sérti a város autonóm jogait. A népgyűlés napirendjének pontjai: 1. Városi rendőrségünk és az állami határrendőrség. 2. A kormány tervének érdemleges megvitatása. 3. A népgyűlés határozata.

— **Hajók forgalma.** Ma kikötőnkbe érkeztek: a *Szent István* Adria-gőzös Rouenből és a *Tibor* Adria-gőzös Rotterdamból. — Tegnap a következő hajók indultak el kikötőnkől: a *Balaton* Adria-gőzös Braziliába és az *Arpád* Adria-gőzös Marseillebe.

— **A megvont dotációk összege.** Az a tizenkét vármegye, amelytől a belügyminiszter a dotációt megvonta, az 1893. IV. t.-cz. szerint egy évre a következő összegű állami dotációt kapná:

Abauj-Torna 310.000 korona, Bars 223.000 korona, Csanád 186.000 korona, Hajdu 319.000 korona, Hont 186.000 korona, Nógrád 198.000 korona, Pest Pilis-Solt-Kiskun 560.000 korona, Somogy 378.000 korona, Szatmár 315.000 korona, Veszprém 286.000 korona, Zala 436.000 korona, Zemplén 392.000 korona. A megvont dotációk összesen 3,799.000 koronát tesznek ki.

— **Kivándorlás Ausztriából.** Az Egyesült osztrák hajózási társaság (Austro-Amerikana) *Georgia* nevű gőzöse — mint Triesztből jelentik — 516 kivándorlóval elindult onnan New-Yorkba. A hajó Nápolyban még 370 olasz kivándorlót vesz fel.

— **Hangverseny.** A nemrég alakult hangverseny-egyesület e hé 17-én tagjainak közreműködésével a Deák-szálló nagytermében tartja második hangversenyét.

— **Farsangi multságok.** A városi színházban február 8-án a Gyermekbarát-Egyesület jótékonycélú bált rendez, amelyen mind a férfiak, mind a nők teher, illetőleg világos színű jelmezben fognak megjelenni. — Egy másik jótékonycélú álarczos bált is terveznek február 1-ére, szintén a városi színházban, amelynek jóvedelmét szegény iskolásgyermekek fölsegélyezésére fogják fordítani.

— **Fegyenczlázadás Capodistriában.** A capodistriai fegyházban, melyben jelenleg több mint 500 fegyencz van internálva, tegnap reggel veszedelmes lázadás tört ki az igazságügyiminisztérium által elrendelt új, szigorubb házirend miatt. Reggel, midőn a fegyenczeknek a 94 főnyi őrség vezetése alatt csoportokra oszolva a fegyház egyes műhelyeibe kellett volna indulniuk, közös megbeszélés folytán nem mozdultak a helyükről. Az őrség felszólítása után fenyegető állást foglaltak el, sőt midőn az igazgató, ki a fegyenczek előtt különben sem kedvelt, csittítani akarta őket, majdnem rávetették magukat. Csak az őrség töltött fegyverei elől hátráltak meg és vonultak vissza helyeikre, de a műhelyekbe ezután sem akartak menni. A fegyházi igazgatóság táviratot intézett a triezti helyőrség parancsnokához, mire déli 12 órakor a 87. gyalogezred egy százada és délután félháromkor ugyanezen ezred egy másik százada érkezett Capodistriába. Az első századot a fegyházban szállásolták el, míg a második század a városban szétszórva talált szállást. Ez utóbbi századot ma reggel visszaindították Triesztbe, míg a fegyházban elszállásolt század biztonsági szempontból még egy hétig marad Capodistriában. Az esetről részletes jelentés ment az osztrák igazságügyiminisztériumhoz.

— **Orkán a La Manche-csatornán.** A La Manche-csatorna franciaországi és angliai partvidékén néhány nap óta ismét rettenetes vihar dühög. Cherbourg francia kikötővárosból több nagy angol hajó indult el Shoreham felé, de néhány órai vergődés után kénytelenek voltak a kikötőbe visszafordulni. Három halászbarkát a sik tengeren ért a vihar; kettőjük elpusztult, a harmadik hajnali három órakor került meg összetépvé-zuzva. Angliában még benn a szárazföldön is szörnyű pusztítást művelt a vihar. Bristolban ledöntötte a szél egy háznak a kéményét és beszakította a

tejet; az omladék halálra sujtott ágyában egy fiatal alvó nőt. Egy huszonhet éves postatisztet úgy vágott a kövezetbe a szél, hogy néhány órai szenvedés után behalt sebeibe, Yarmouthban a mentőhajó legénysége éppen lakománál ült, amikor hire érkezett, hogy egy hajó veszedelmben forog a tengeren. Azonnal segítségére siettek és sikerült még partra vonatniok az *Arlette* middlesboroughi hajót, amely merülőfélben volt már. A *Rollo* schooner Rouenből tartott Plymouth felé, de Portland molóján pozdorjává zuzódott; egy ember sem menekült róla élve. Teddingtonban a város székesegyháza tetőzetének nagy részét leszakította az orkán.

— **Letartóztatott hamisító.** Az itteni rendőrség tegnap délután a klagenfurti ügyészség körözőlevele alapján letartóztatta *Kunst* Albin rechtewiesei, karintiai illetőségű 24 éves, fiatalembert, aki *Paulicsek* börgyáros nevére kisebb összegre nyugtát hamisított és főnökét megkárosította.

— **Kutyák kitiltása a nyilvános helyiségekből.** A rendőrség hirdetményben azt a figyelmeztetést közli, hogy kutyákat nem szabad olyan nyilvános helyiségekbe vinni, ahol társas összejövetelek vannak. Akik ez ellen vétnek, azokat szigoruan megbüntetik.

KÖZGAZDASÁG.

+ **Áruforgalom Mexikóval.** Mexikó vámstatisztikai adatai szerint a bevétel Magyarországra és Ausztriából Mexikóba az 1904—5. évi üzleti évben áruban 573.388 arany peso, azaz 2,866.940 korona (77.640 pesoval több, mint a múlt évben). 1905-ben Mexikóból 12 gőzös érkezett ide, összesen 260.000 kilogramm áruval. Innen 11 gőzös 10,547 darab árut vitt ki Mexikóba 938.521 kilogramm súlyban.

+ **Ipari részvénytársaságok a múlt esztendőben.** A budapesti ipari részvénytársulatok száma a múlt esztendőben 172 volt, ezek közül 155-nek mérlege volt feldolgozható 348.4 millió korona részvénytőkével és 61.4 millió korona tartaléktőkével. E társulatok közül 119 nyereséggel, 41 veszteséggel és 5 nyereség és veszteség nélkül dolgozott. A nyereséggel dolgozó társulatok 303.5 millió korona tőkével 31.1 millió koronát, vagyis 10.3 százalék nyereséget értek el, amiből osztalékra 61.5 százalék fizetett. A veszteséggel záró társulatok ebben az évben tőkájüknék 4.0 százalékát veszítették el. A veszteség legnagyobb volt az „egyéb” iparnál és a vasiparnál, az előbbinél 6.3 százalék, az utóbbinál 3.1 százalék. Az átlagos osztalék a névértéknek 6.3 százalékát tette; ha azonban a szenvedett veszteségeket szintén levonásba hozzuk, arra az eredményre jutunk, hogy az iparvállalatokba fektetett tőke csak 5.3 százalék járadékot hozott.

Nyilt-tér. *)

Köszönetnyilvánítás.

Tekintetes *Blasich* Mario dr. urnak

Fiume.

Irenke kis lányunknak a haláltól történt megmentése és az ezzel kapcsolatban tett buzgó és fáradságot nem kimélő működéseért fogadjuk ez uton legőszintébb köszönetünket.

Fiume, 1906. január 11.

Dely Gyula

máv. hivatalnok és neje.

* Az e rovatban közölttekért a beküldőt terheli a felelősség. — A szerk.

Főszerkesztő:

Szemerjai Kovács Zoltán.

Felelős szerkesztő:

Murai Jenő.

Kiadótulajdonos:

„Unio” könyvnyomdai műintézet.

IRIS

Piazza Elisabetta 2. sz.

(Whitehead palota).

Felkértek a t. cz. közönség, a bronz és terracotta műtárgyak megtekintésére.

A belépés szabad és vásárlásra nem kötelez.

A műtárgyak kiállítása állandó.

Kiváló alkalom ajándékok vásárlására.

„Gyógyszertár alla Salute“

— Erzsébet-téren, az Adria palotával szemben. —

Dr. A. Mizzan

„Petrosol“ hajviz biztos hatású. — Eltünteti a fejkorpát, puhítja a haját és erősíti a hajgyökereket, megakadályozza a hajhullást és az őszülést.

Egy üveg ára 2 kor.

„Fenyőerdő illat“. Ezen illatnak széjjel fű vása által a légszervekre oly kellemes és jó hatású fenyő illatot nyerjük. — Desinficiálja és ozondússá teszi a levegőt. *Nélkülözhetlen minden háznál*, különösen beteg- és gyermekszobákban.

Egy üveg ára 1 kor. 80 fill.

Első fumei magyar szobafestő és fénymázoló.

Vállal minden e szakmába vágó munkát a legjutányosabb árak mellett Szigoru pontosság és kiváló szakértelem

A n. é. közönség b. pártfogását kéri

Altberger Ignác

Via Germania 1. ajtó 7.

Fiume első magyar rizshántoló- és rizs keményítőgyár részv.-társaság

FIUME.

VÉDJEGY.

Különlegesség

fénykeményítő tábláskákban.

A vegyi tisztaságért a gyár kezekedik.

Köszönetnyilvánítás.

Alulírott ezennel úgy a maga, mint az összes családtagok nevében hálás köszönetét fejezi ki mindazoknak, akik forrón szeretett és felejtethetetlen hitvesének elhunytá alkalmából személyesen vagy koszoruk küldése, valamint jótékonyági adományok által kifejezett kegyeletteljes részvételükkel az engem ért súlyos csapást enyhíteni szivesek voltak.

FIUME, 1906 január 11-én.

Rosenberg Félix.

Kiadó lakás

öt szobából álló szép világos lakás a susáki boulevardon, első emeleten, f. é. február hó 15-ére

mérsékelt áron kiadó

Czim megtudható a kiadóhivatalban („Unio“ nyomda Adria palota).

12-6

4 uriember

tiszta és izléses

házi kosztot keres

Czim a kiadóhivatalban („Unio“ nyomda Adria-palota).

13-3

Szabott árak.

V. E. & A. de ROSSI

Piazza delle Erbe 7. (Óváros.)

Többször kitüntetett czipőraktára.

Saját készítésű legkitünőbb

férfi-, női-, és gyermek czipők

minden árban.

Mérték szerinti megrendelések kifogástalanul eszközöltetnek.

Szabott árak.

„A Tengerpart“

a fumei állami és magántisztviselőket azon kedvezményben részesíti, hogy a lapot évi 14 korona 40 fillérért, tehát havi előfizetéssel 1 korona 20 fillérért kapják házhoz hordva.

Nyomatott az „Unio“ könyvnyomdában Fiume, (Adria-palota, Riva Szápáry)